

ZRÍNYI ILONA ÁLTALÁNOS ISKOLA
GYERMEK-ÉS IFJÚSÁGVÉDELMI
MUNKATERVE

2016/2017.

Készítette: Kulcsárné Balácsi Erika
Gyermek-és ifjúságvédelmi felelős

Apagy, 2016.08.31.

A Zrínyi Ilona Általános Iskola 184 tanulói létszámmal, 8 osztállyal és 2 napközis csoporttal kezdte meg a 2016/2017-es tanévet.

Iskolánk Pedagógiai Programjában kiemelt helyen szerepelnek a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok. Különösen nagy figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű, a veszélyeztetett, a felzárkóztatásra szorult tanulóknak a segítségadásra, valamint az esélyegyenlőség megteremtésére. Ezek összehangolását hosszú évek óta gyermek- és ifjúságvédelmi felelős látja el, aki ezt a feladatot heti 3 órában végzi. A fentiek mellett kiemelten fontos a prevenció, mivel ezzel hozzájárulhatunk gyermekeink egészséges és tudatos életmódjához, és életszemléletéhez.

A tanév folyamán igyekszünk feladatainkat szorosan együttműködve végezni a gyermekjóléti szolgálat vezetőjével, háziorvossal, védőnővel, a szakszolgálat munkatársaival, illetve az osztályfőnökökkel.

A gyermekvédelmi felelős legfontosabb feladata egy jelzőrendszer tagjaként való működés, és folyamatos napi munkakapcsolat a jóléti szolgálat munkatársaival. Ez többnyire prevenciós munka, mely szorosan kapcsolódik a szaktanárok, osztályfőnökök napi munkájához is.

Legfontosabb cél, hogy a gyermek magatartásán és tanulmányi munkáján keresztül a problémát felismerjük, keressük meg az okokat, nyújtunk segítséget ezek megoldásában, illetve jelezzük az illetékes szakembereknek.

Törvényi háttér:

- A többször módosított 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról
- 1997. XXXI. A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról (Gyvt), illetve az ehhez kapcsolódó kormányrendeletek
- 2001. évi XXXVII. törvény a tankönyvpiac rendjéről
- A 2007 évi LXXXVII. Törvény (az 1993. évi törv. módosítása)
- 2002. évi IX. törvény
- A szociális- és gyermekvédelmi törvény 2011 júliusi módosítása
- A 328/2011. kormányrendelet
- A családok tájékoztatásáról szóló 1998.évi LXXXIV törvény

Gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységek, feladatok:

- Együttműködés a gyermekjóléti szolgálattal, illetve a gyermekvédelemhez kapcsoló feladatot ellátó személyekkel, intézményekkel.
- Felvenni a kapcsolatot a Gyermekjóléti és a Családsegítő Szolgálat munkatársaival, és segítségükkel felmérni a hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók névsorát, majd ezt folyamatosan aktualizálni.
- Tájékoztatni a szülőket, gyerekeket, hogy problémáikkal milyen gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményt kereshetnek fel.
- Veszélyeztetett, illetve alapellátásba került tanulóinknál családlátogatások elvégzése.
- Fegyelmi eljárásokon, esetmegbeszéléseken való részvétel.
- Fontos feladatunk, hogy helyesen kezeljük az iskolai agressziót, és megtaláljuk az elkerülés módjait. Sajnos, egyre gyakrabban találkozunk vele a környezetünkben és a médiában egyaránt.
- Az elmúlt tanévek tapasztalatai alapján különösen oda kell figyelni a hiányzásokra, a szükséges lépéseket időben meg kell tennünk. A szülői értekezleteken közöljük ezt a szülőkkel, és kérjük az együttműködésüket.
- Pedagógusok, szülők, vagy tanulók jelzése alapján megismert veszélyeztetett tanulóknál családlátogatás megszervezése az osztályfőnökkel. Ezen gyerekek nyilvántartásba vétele, velük és családjukkal kapcsolatos intézkedések, illetve azok eredményességének feljegyzése.
- Anyagi veszélyeztetettség esetén rendszeres vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezni.
- Az iskolában közzétenni a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények címét, illetve telefonszámát.
- Kiemelt figyelmet kell fordítani a szenvedélybetegségek megelőzésére.
- A veszélyeztetett, illetve hátrányos helyzetű gyerekek szabadidős tevékenységének és tanulmányi előmenetelének figyelemmel kísérése, pályaválasztásának segítése.
- Fontos feladat a tehetséggondozás biztosítása tanulóink számára (nagy hangsúlyt fektetve a hátrányos ill. halmozottan hátrányos tanulóinkra).

- Figyelnünk kell a gyengébb képességű tanulók felzárkóztatására is. Mindezeket a tanórai differenciáláson kívül délutáni foglalkozások keretében oldjuk meg.
- Gondoskodni arról, hogy azok a gyerekek, akiknek napközbeni ellátását, felügyeletét, nevelését, étkeztetését a szülő, vagy gondozó betegség vagy egyéb ok miatt nem tudja ellátni, napközis vagy tanulószobai elhelyezésben részesüljenek, napi háromszori étkezéssel.
- Fontos feladatunk a tanulóknál felmerülő magatartási ill. tanulási problémákban segítséget nyújtani, ill. jelezni azokat az illetékes szakembernek.
- Különös figyelemmel kell kísélni a nehéz élethelyzetbe kerülő, különböző nevelési, magatartási problémákkal küzdő gyermekek fejlődését.
- Az osztályfőnökökkel együtt meg kell találni a felzárkóztatás, segítség módját. Ha ezek a hátrányok súlyosak, a gyermek személyiségének torzulását idézhetik elő, testi-lelki épségét veszélyeztetik. Ha tehát a hátrányok forrásait nem találjuk meg, és ezekkel nem törődünk, akkor minden hátrányos helyzetű gyerek potenciálisan veszélyeztetett helyzetűvé válik.
- A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős részt vesz a gyermekvédelemmel kapcsolatos fórumokon, előadásokon.
- Figyelemmel kíséri a munkájukhoz kapcsolódó pályázati lehetőségeket.
- Kapcsolatot tart a diákönkormányzattal.
- Nyilván tartja a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő gyermekeket.
- Folyamatosan figyelemmel kíséri a hátrányos, halmozottan hátrányos tanulók névsorának változását.
- Mivel intézményünkbe 5 településről is járnak tanulók, fontos feladatunk, hogy beilleszkedésüket figyelemmel kísérjük, megkönnyítsük.

Gyermekvédelmi munka ütemterve

Szeptember:

- Az aulában elhelyezni a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények nevét, címét, telefonszámát.
- Az iskolába érkezett új gyermekek szociális helyzetének felmérése.
- Az első osztályosok szociális helyzetének megismerése, a hátrányos vagy veszélyeztetett tanulók kiszűrése.
- A gyermekjóléti szolgálat vezetőjével megbeszélés, programjaink összehangolása.
- Statisztikák, nyilvántartások elkészítése, és ezek átadása az osztályfőnököknek.
- Pályázati lehetőségek nyomon követése.
- A gyermek-és ifjúságvédelmi munkaterv elkészítése.

Október

- Az Arany János Tehetséggondozó program megismertetése a hátrányos helyzetű gyermekekkel, illetve a 8. osztályos osztályfőnökkel.
- Szüreti bál szervezése.
- Segélyek: (tanszer, tankönyv, étkezési) odaítélése.
- Tájékozódni az osztályfőnököktől a veszélyeztetett tanulókról.
- Az iskola védőnőjének segítségével egészségügyi szűrővizsgálat elvégzése.

November

- Adminisztrációs munka folyamatos végzése.
- Gyermekvédelmi vezetővel családlátogatás a problémás gyerekeknél.
- Napközis foglalkozásokba bevonni a hátrányos helyzetű gyermekeket.
- Az iskolai szakszolgálaton részt vevő tanulók nyomon követése.
- Pályaválasztás segítése.
- A tankönyvtámogatásban részesülők felmérése.

December

- Bejelentkezés a központi felvételikre.
- Hagyományápolás(kézműves foglalkozások, mézeskalácssütés)
- A veszélyeztetettek nyilvántartásának aktualizálása.
- Egészséges életmódra nevelés az iskolai védőnő közreműködésével.
- Az Arany János Tehetséggondozó programra pályázók pályázatának benyújtása.
- Folyamatos kapcsolattartás a gyermekvédelmi vezetővel.

Január

- Egészséges életmódra nevelés.
- Káros szenvedélyek hatása az egészségre címmel ismeretterjesztés diákok körében (alkohol, dohányzás, drog, stb.) .
- A tehetséges tanulók tanulmányi gondozása szaktanárok részéről.
- Veszélyeztetett tanulók tanulmányi eredményeinek és neveltségi szintjének elemzése.
- Folyamatos kapcsolattartás a gyermekvédelmi vezetővel.

Február

- A továbbtanulásra jelentkezés figyelemmel kísérése.
- Farsangra készülődés.
- Gyermekjóléti szolgálattal konzultáció.
- A hátrányos, halmozottan hátrányos, veszélyeztetett tanulók névsorának folyamatos egyeztetése.
- Egészséges életmódra nevelés: védőnői szűrővizsgálatok.

Március

- Egészséges életmódra nevelés: káros szenvedélyekről szóló filmek megtekintése osztálykeretben.
- A kiadott szóróanyagok, filmek anyagából vetélkedő szervezése.
- Színházlátogatás szervezése.
- Víz világnapja alkalmából kerékpártúra a tóhoz.
- Plakátok készítése, belőle kiállítás az aulában.
- Folyamatos kapcsolattartás a gyermekvédelmi vezetővel.

Április

- Tanköteles korúak számbavétele, beiratkozás figyelemmel kísérése.
- Föld világnapja alkalmából gyalogtúra tervezése: egészséges életmódra nevelés.

- A hátrányos, halmozottan hátrányos, veszélyeztetett gyerekek névsorának folyamatos egyeztetése, fogadóórák.

Május

- Gyermeknapra készülődés: szülők, alapítvány, önkormányzat bevonásával.
- Megemlékezés, kiállítás fák-madarak napjáról.
- Egészséges életmód kialakításához helyes táplálkozási mód kidolgozása védőnő, háziorvos segítségével.
- Folyamatos kapcsolattartás, fogadóórák.
- Pályázati lehetőségek nyomon követése.

Június

- Osztályozó vizsgára felkészítés igény szerint.
- Középiskolába felvett tanulók adatainak továbbítása a fogadó intézményekbe.
- Nyári táborok, programok igényének felmérése.
- Éves beszámolók elkészítése.
- A kollegák tájékoztatása az évben végzett munkáról.
- Jutalomkirándulás szervezése.

A gyermek-és ifjúságvédelemben használatos leggyakoribb kifejezések

Gyermekvédelem, mint tevékenység:

mindazon intézkedések, tevékenységek összessége, melyek a gyermek gondozását, eltartását, egészségügyi ellátását, testi, szellemi, erkölcsi fejlődését segítik elő, oldják meg.

Tágabb értelemben:

minden olyan tevékenység (pedagógiai, jogi, pszichológiai, szociológiai, közgazdasági), mely a gyermekek érdekében történik, a gyermekek érdekeit szolgálja, jogait védi.

Veszélyeztetettség fogalma:

lehetőség egy tágabb és szűkebb megfogalmazás.

a.) *Tágabb értelemben*

veszélyeztetettnek minősül az a gyermek, akinek életéből hiányzik a pozitív felnőtt, akit egészségügyi vagy pszichés károsodások értek, vagy káros környezeti hatások befolyásolnak.

b.) *Szűkebb értelemben*

veszélyeztetettnek kell tekinteni azokat a nem megfelelő családi körülmények között élő gyermekeket és fiatalokat, akiknek testi, erkölcsi, szellemi fejlődését a szülő (eltartó) erkölcstelen, bűnöző életmódja, a család súlyos anyagi helyzete, lakáskörülményei, egészségügyi állapota, alkoholizálása, drogfogyasztása, brutális bánásmódja, nevelési hiányosságai, házasságának felbomlása, vagy egyébgyermekre negatívan ható magatartás, állapot veszélyezteti.

A Gyermekvédelmi törvény 2013-tól tovább szigorította a „hátrányos helyzet” meghatározását, hogy még kevesebben jussanak hozzá a speciális kedvezményekhez. Ezt nevezik költségvetési megszorításnak!

A hátrányos helyzetű gyermek, tanuló, hallgató meghatározása:

Hátrányos helyzetű **az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult** gyermek és nagykorúvá vált gyermek (fiatal felnőtt), aki esetében az alábbi körülmények közül **egy fennáll:**

a) a szülő vagy a családba-fogadó gyám **alacsony iskolai végzettsége**, ha a gyermeket együtt nevelő **mindkét szülőről**, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba-fogadó gyámról – **önkéntes nyilatkozata alapján** – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor **legfeljebb alacsony iskolai végzettséggel** rendelkezik,

b) a szülő vagy a családba-fogadó gyám **alacsony foglalkoztatottsága**, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba-fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szociális törvény. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres **gyermekvédelmi kedvezmény** igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig **álláskeresőként nyilvántartott** személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában **szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben** vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükségglakásban, illetve olyan **lakáskörülmények** között él, ahol

korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

*Az igazolás módja a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégia szegregátum meghatározása alapján, vagy ennek hiányában a lakókörnyezet, illetve lakáskörülmények tekintetében az elvégzett vagy beszerzett, **környezettanulmány**. A környezettanulmány elvégzésére a települési önkormányzat jegyzője felkérheti a gyermekjóléti szolgálatot.*

Figyelem!

A hátrányos helyzet megállapításához ezen túl nem elég a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása, **még egy további körülményt is igazolni kell** a kérelem benyújtásánál. A halmozottan hátrányos helyzet megállapításához már **kettő fent meghatározott „körülménynek”** is teljesülnie kell a jogosultsághoz.

Halmozottan hátrányos helyzet:

„Halmozottan hátrányos helyzetű

- a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az fenti a)–c) pontokban meghatározott körülmények közül **legalább kettő fennáll,**
- b) a nevelésbe vett gyermek,
- c) az **utógondozói ellátásban** részesülő és **tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló** fiatal felnőtt.”